

Politieke Markt

Vergadering van 14 december 2021
Programma - Duurzaamheid

Beleidskader voor Kleine Windmolens in de gemeente Steenwijkerland

Auteur

Ype Woersem van

Overlegd met

Merijn de Jong, Juuk Slager, Marion Nederbragt, Marja van den Broek, Marga Hoven, Auke Tiersma

Portefeuillehouder

T. Bijl

Samenvatting

Kleine windmolens kunnen een bijdrage leveren aan onze ambitie van een energieneutrale gemeente in 2050. Daarnaast ondersteunen kleine windmolens opwekking van hernieuwbare energie door lokale ondernemers en initiatieven, wat lusten van de energietransitie lokaal doet landen. Agrariërs en andere ondernemers en inwoners via een energiecoöperatie kunnen met kleine windmolens grotendeels of volledig energieneutraal worden. Dit is zeker aantrekkelijk voor deze ondernemers in combinatie met zon op dak, waardoor een betere spreiding van opwek wordt gerealiseerd en waarmee ze een groter aandeel van hun directe stroomvraag zelf opwekken. Het Beleidskader Kleine Windmolens geeft aan onder welke voorwaarden kleine windmolens in onze gemeente mogelijk en wenselijk zijn en waar ze geplaatst kunnen worden.

Beschrijving

Inleiding

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 26 mei 2020 met een motie opgeroepen een beleidskader op te stellen voor het plaatsen van kleine windmolens in Steenwijkerland. Deze motie is ingediend naar aanleiding van signalen dat behoefte is aan kleine windmolens. Gemeente Steenwijkerland heeft bovendien de ambitie energieneutraal te zijn in 2050. Tijdens de Politieke markt van 9 december 2020 is de Uitgangspuntennotitie Kleine Windmolens behandeld, waarin een lijst met ruimtelijke criteria aan de raad is voorgelegd. Aan de hand van de feedback vanuit de raad en een gelijktijdig participatietraject, waarin plaatselijke belangen en hun achterban, energiecoöperaties, BCS, LTO en andere lokale ondernemers en belanghebbenden de gelegenheid kregen hun mening te geven over deze uitgangspuntennotitie, is het beleidskader opgesteld dat als bijlage aan dit voorstel is toegevoegd. In de bijlage binnen dit beleidskader is weergegeven hoe de feedback van de gemeenteraad en participanten is verwerkt.

Op 11 mei 2021 is het beleidskader door het college vastgesteld. Vervolgens heeft het van 26 mei tot en met 6 juli 2021 ter inzage gelegen. Hierop zijn vijf zienswijzen binnengekomen. Deze zienswijzen hebben tot enkele aanpassingen aan het beleidskader geleid. De zienswijzen en onze reactie zijn als bijlage aan dit voorstel toegevoegd, waarbij tevens is aangegeven of en hoe deze zienswijze tot een wijziging van het beleidskader leidt.

Context

Een belangrijk deel van de energievoorziening in de gemeente wordt idealiter lokaal opgewekt. Naast elektriciteit uit zon, die reeds in steeds grotere mate wordt opgewekt, kan wind een rol van betekenis spelen in deze lokale productie. Vanuit ondernemers en de G1000-burgertop, waar een werkgroep

zich op kleine windmolens richtte, blijkt behoefte te zijn aan elektriciteitsopwekking door kleine windmolens. Door dit beschikbaar te maken, stappen lokale ondernemers sneller over richting een energieneutrale bedrijfsvoering. Bijkomend voordeel is betere spreiding van elektriciteitsopwekking, wat noodzaak voor en mate van opslag vermindert en het elektriciteitsnet minder belast. Om die reden streven we ook altijd naar een combinatie met zon op dak, wat voor veel ondernemers een aantrekkelijke optie is.

In het Beleidskader voor kleine windmolens in de gemeente Steenwijkerland wordt gekeken naar mogelijkheden voor elektriciteitsopwekking door kleine windmolens. Hierbij is bekeken op welke locaties kleine windmolens interessant zijn en welke ruimtelijke afwegingscriteria van toepassing zijn. Met dit beleid maken wij plaatsing van kleine windmolens mogelijk, waarbij rekening wordt gehouden met het woon- en leefklimaat, de omgeving en andere wet- en regelgeving.

Ruimtelijke criteria die zijn meegenomen voor de plaatsing van kleine windmolens zijn onder meer een ashoogte van maximaal 15 meter (tiphoogte van maximaal 25 meter) in het buitengebied en 25 meter (tiphoogte 40 meter) op bedrijventerreinen, maximaal drie molens bij bestaande bebouwing, een minimale afstand van twaalf keer de rotordiameter tot woningen en een goede landschappelijke inpassing. Daarnaast gelden criteria die vanuit landelijke en provinciale wetgeving meegewogen worden, zoals geluidsnormen en geen plaatsing in NNN-gebied.

Voorstel

Voorgesteld wordt in te stemmen met het Beleidskader voor kleine windmolens in de gemeente Steenwijkerland, waarmee het initiatiefnemers mogelijk wordt gemaakt kleine windmolens te plaatsen voor opwekking van hernieuwbare elektriciteit.

Argumenten

1. Kleine windmolens dragen bij aan de ambities van een energieneutraal Steenwijkerland in 2050.
2. Er is vanuit ondernemers en inwoners behoefte aan elektriciteitsopwekking door kleine windmolens, zoals onder meer blijkt uit de behoefte die aan de raad kenbaar is gemaakt en uit de G1000, waar een werkgroep was opgesteld voor kleine windmolens. Ten tijde van het schrijven van dit voorstel, hebben 17 ondernemers zich gemeld als geïnteresseerde en vanuit belangenorganisaties begrijpen we dat een vergelijkbaar aantal zich heeft gemeld.
3. Wind waait vaker in de winter en op andere momenten dat de zon niet of weinig schijnt. Het mogelijk maken van windenergie zorgt daardoor voor een betere spreiding van elektriciteitsopwekking. Dit vermindert de mate van benodigde investeringen in het elektriciteitsnet ten opzichte van een aanbod van enkel elektriciteit uit zon. Bovendien zijn minder investeringen in opslag nodig, doordat kleinere periodes waarin weinig of geen elektriciteit wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen hoeven te worden overbrugd.
4. Kleine windmolens die voorzien in het eigen elektriciteitsverbruik van bedrijven voorzien in lokale lusten; lokale bedrijven hoeven minder te investeren in inkoop van energie, wat ruimte biedt voor investeringen die de lokale economie ten goede kunnen komen. Door kleine windmolens mogelijk te maken voor energiecoöperaties, wordt nog verder voorzien in de ambitie de lusten lokaal te laten landen.
5. Lokale partijen die profijt hebben van deze windmolens vergroten het draagvlak voor de energietransitie.
6. Door het vaststellen van dit beleid verloopt de vergunningverlening sneller. Met het vaststellen van beleidscriteria kunnen aanvragen sneller worden behandeld en zienswijzen op de vergunningaanvraag eenvoudiger beantwoord. Ook voorkomt een duidelijk beleid aanvragen waarvan op voorhand duidelijk is dat deze niet mogelijk zijn, waardoor kosten en teleurstelling bij aanvragers worden voorkomen.

Kantttekeningen en risico's

Om de administratieve lasten van aanvragers zoveel mogelijk te beperken, maken we het mogelijk dat kleine windmolens via een tijdelijke vergunning van 10 jaar worden aangevraagd. Hiermee lopen we vooruit op het nog op te stellen omgevingsplan, waarin ook de criteria voor kleine windmolens worden opgenomen.

Duurzaamheid en social return

Met dit voorstel dragen we bij aan onze ambitie voor een energieneutrale gemeente in 2050 en aan de lusten van opwekking van hernieuwbare energie voor lokale ondernemers en inwoners.

Financiële toelichting

Niet van toepassing.

Uitvoering en planning

Na het aannemen van dit voorstel door uw raad is het voor initiatiefnemers mogelijk een (tijdelijke) vergunningaanvraag in te dienen voor de realisatie voor één of meer molens, passend binnen de in het beleidskader genoemde criteria. Om hen hiervan op de hoogte te brengen, sturen wij de reeds aangemelde initiatiefnemers en andere relevante partners bericht over het nieuwe beleid.

In onze omgevingsvisie Waardevast landschap (door de raad vastgesteld in 2017) bakenen we af wat we van belang vinden voor de leefomgeving in Steenwijkerland (de noodzakelijke en gewenste ontwikkeling van onze leefomgeving) en hoe wij ons daar de komende jaren voor inzetten. De actualisatie van de omgevingsvisie biedt ons de mogelijkheid aan te sluiten bij nieuwe opgaven en ambities. Bouwstenen voor deze actualisatie zijn onder andere de sinds 2017 vastgestelde beleidskaders. Het Beleidskader voor kleine windmolens in de gemeente Steenwijkerland wordt een van de bouwstenen voor de actualisatie van de omgevingsvisie en daarmee ook voor het nog op te stellen omgevingsplan voor Steenwijkerland.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

in te stemmen met het 'Beleidskader voor kleine windmolens in de gemeente Steenwijkerland' en het 'Eindverslag inspraak Beleidskader voor kleine windmolens in de gemeente Steenwijkerland' vast te stellen, waarmee het initiatiefnemers mogelijk wordt gemaakt kleine windmolens te plaatsen voor opwekking van hernieuwbare elektriciteit.